

การสำรวจกิจกรรมสร้างนิสัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

นางจิราภรณ์ หิรัญเกื้อ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974 - 564 - 265 - 7

010719

A SURVEY OF CHARACTER DEVELOPMENT ACTIVITIES IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE AUTHORITY OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Mrs. Jiraporn Hirangua

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School
Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสำรวจกิจกรรมสร้างนิสัยในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด กรุงเทพมหานคร
โดย นางจิราภรณ์ ทิระจิก
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วารี ทิระจิก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย

[Signature]
 คณบดี บัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
[Signature]
 ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สัจจวิกุล)

[Signature]
 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์วารี ทิระจิก)

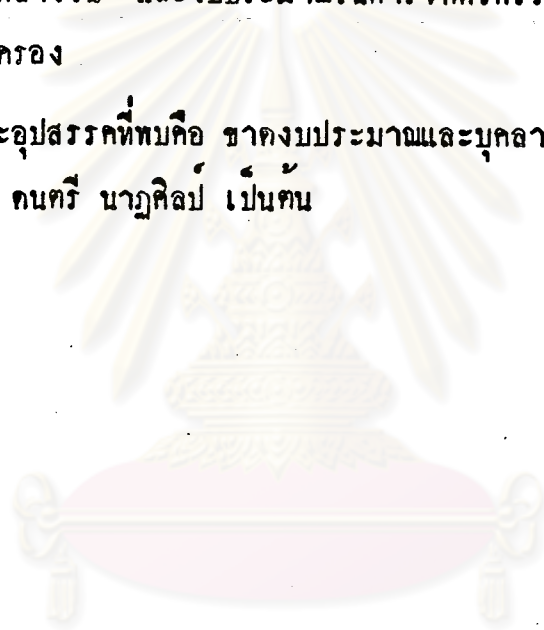
[Signature]
 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยุสธภาพร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ของโรงเรียน กิจกรรมวันบำเพ็ญประโยชน์ในโรงเรียน กิจกรรมห้องสมุดใน
โรงเรียน มุมหนังสือภายในห้องเรียน การเชิญเจ้าหน้าที่อนามัยมาตรวจสอบสภาพ
นักเรียน การตรวจการแต่งกาย การตรวจสอบสุขภาพในตอนเช้า การบันทึกน้ำหนัก
และวัดส่วนสูง การฝึกกายบริหารในตอนเช้า

วิธีดำเนินการจัดกิจกรรม ครูใหญ่จะประชุมครู เพื่อมอบหมายหน้าที่
และครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมเองทั้งสิ้น โดยครูใหญ่และครูร่วมกันในการ
กำหนดโครงการและคัดเลือกกิจกรรม ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมักจะใช้
ในระหว่างเวลาพักกลางวัน และงบประมาณในการจัดกิจกรรมนั้นได้รับการสนับสนุน
จากครูและผู้ปกครอง

ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ ขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้พิเศษ
ในด้านต่าง ๆ เช่น ดนตรี นาฏศิลป์ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Survey of Character Development
 Activities in Elementary Schools under
 the Authority of the Bangkok Metropolitan
 Administration

Name Mrs. Jiraporn Hirangua

Thesis Adviser Associate Professor Varee Thirachit

Department Elementary Education

Academic Year 1984

ABS TRACT

Purpose:

The purpose of this research was to survey the character development activities and to study the procedure of activity organization in elementary schools under the authority of the Bangkok Metropolitan Administration.

Procedure:

The questionnaire was constructed and sent to 105 principals in elementary schools under the authority of the Bangkok Metropolitan Administration, and 88 questionnaires or 83.81 percent of the total number were returned. The data was analyzed by means of percentages

Finding:

The character development activities in elementary school higher than go percents were:

the Thai flag reverence, morning assembly, teachers and visitors greeting, activities on teacher day, promoted disciplines development activities, the making merit ceremonies according to the local customs, gentle speaking, daily and weekly prayer, activities on religious days, the forming of volunteer groups for taking care of cleanliness, activities on community service days, library activities, the classroom reading corners, health examination about hygiene by health officer, clothing inspection, morning health inspection, weight and height recording, morning physical exercises before learning periods.

The way to conduct activities; the principals met the teachers for assignments and let them managed activities. The principals and teachers selected the projects and activities. The time they normally used for activities were at during lunch period. Most of budgets were supported by teachers and parents.

Problems and obstacles were the lack of budgets for managing the programs and specialize person in various aspects such as music, dramatic education etc.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ วารี ติระจิตร ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อပ္สุธาทพร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือแนะนำแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ศึกษาพิเศษ ที่ได้ให้ความร่วมมือ แนะนำช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ขอขอบพระคุณ ครูใหญ่ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้วิจัยได้ไปสังเกตการจกกิจกรรมในโรงเรียนของท่าน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1,800 บาท จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จิราภรณ์ หิรัญเกื้อ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
ความสำคัญของการวิจัย	7
คำจำกัดความ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความเป็นมาของกิจกรรมสร้างนิสัย	9
ความหมายของกิจกรรมสร้างนิสัย	11
ประเภทของกิจกรรมสร้างนิสัย	11
เนื้อหาของการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย	13
อิทธิพลต่าง ๆ ที่มีผลต่อการสร้างนิสัยของเด็ก	20
หลักการในการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย	22
แผนงานพัฒนาลักษณะนิสัยนักเรียนของกรุงเทพ	
มหานคร	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	38
	ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
	การวิเคราะห์ข้อมูล	41
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
5	สรุปอภิปรายผลและขอเสนอแนะ	130
	สรุปผลการวิจัย	131
	อภิปรายผลการวิจัย	135
	ขอเสนอแนะ	147
	บรรณานุกรม	150
	ภาคผนวก	157
	ภาคผนวก ก.	158
	ภาคผนวก ข.	169
	ภาคผนวก ค.	199
	ประวัติผู้เขียน	209

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืนคิดเป็นร้อยละ	40
2	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
3	พื้นที่โรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง	45
4	ห้องพิเศษประเภทต่าง ๆ ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	46
5	จำนวนครูที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะด้านของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง	48
6	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับความพึงพอใจใน การให้บริการโรงเรียน จักกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน และการพักผ่อนของนักเรียน	51
7	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับลักษณะสภาพพื้นที่ ของโรงเรียน	52
8	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนา ลักษณะนิสัยของนักเรียน จำแนกตามโครงการเพื่อพัฒนาการ ทางสุขภาพกายและใจ	53
9	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนา ลักษณะนิสัยของนักเรียน จำแนกตามโครงการเพื่อพัฒนาการ ทางสติปัญญา	54
10	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนา ลักษณะนิสัยของนักเรียน จำแนกตามโครงการเพื่อพัฒนา การทางสังคม	56
11	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนา ลักษณะนิสัยของนักเรียน จำแนกตามโครงการเพื่อพัฒนาการ ทางศิลปวัฒนธรรม	58
12	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนา ลักษณะนิสัยของนักเรียน จำแนกตามโครงการเพื่อพัฒนาการ ทางจริยธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี	59

ตารางที่

13	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับโครงการเพื่อพัฒนา ลักษณะนิสัยของนักเรียน จำแนกตามโครงการเพื่อพัฒนา ความสนใจเกี่ยวกับสถานที่และอาชีพ	61
14	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนา การทางสุขภาพกายและใจที่โรงเรียน เคยจัก	62
15	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนา การทางสติปัญญาที่โรงเรียน เคยจัก	65
16	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนา การทางสังคมที่โรงเรียน เคยจัก	67
17	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนา การทางศิลปวัฒนธรรมที่โรงเรียน เคยจัก	69
18	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนา การทางจริยธรรมและชนบทรรมนิยมประเพณีที่โรงเรียน เคยจัก	71
19	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อความ สนใจเกี่ยวกับสถานที่และอาชีพที่โรงเรียน เคยจัก	74
20	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับการกำหนดโครง การในการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย	76
21	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับผู้กำหนดโครงการ ในการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย	77
22	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับผู้คัดเลือกกิจกรรม สร้างนิสัยแต่ละประเภทในโรงเรียน	78
23	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรมสร้างนิสัย	79
24	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับงบประมาณที่นำ มาใช้ในการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย	80

25	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการ ตรวจสอบสุขภาพนักเรียนประจำวัน	81
26	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการ บันทึกน้ำหนักและส่วนสูงของนักเรียน	83
27	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการตรวจ การแต่งกายของนักเรียน	85
28	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการฝึกกาย บริหารนักเรียน	87
29	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจ กรรมกรรรับประทานอาหารและการดื่มดื่มน้ำ	89
30	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจ กรรมกรรใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	91
31	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการเชิญ เจ้าหน้าที่อนามัยมาตรวจสอบสุขภาพของนักเรียน	93
32	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการแข่ง ขันกีฬาภายในโรงเรียน	95
33	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการแข่ง ขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	97
34	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการรับ ความคิดเห็นของนักเรียน	98
35	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัด ป้ายนิเทศโรงเรียน	100
36	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการเชิญ วิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียน	101
37	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัด นิทรรศการ	103

38	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการใช้และการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณอาคารสถานที่และแหล่งบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน	105
39	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการนำเพื่อประโยชน์ของนักเรียน	107
40	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดตั้งสถานักเรียนหรือคณะกรรมการนักเรียน	109
41	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดงานประจำปีของโรงเรียน	111
42	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ การเคารพธงชาติในโรงเรียน	113
43	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการอบรมนักเรียนหน้าเสาธง	115
44	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการคัดเลือกนักเรียนดีเด่น	117
45	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการฝึกมารยาทของนักเรียน	118
46	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดพิธีกรรมทางศาสนาพุทธหรือศาสนาอื่น	120
47	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการสร้างวินัยแก่นักเรียน	122
48	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการเรื่อง การศึกษานอกสถานที่	124
49	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมการเกษตร	126

ตารางที่

หน้า

50	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับผลสำเร็จการกิจกรรม กรรมสร้างนิสัยในโรงเรียน	127
51	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการจัดกิจกรรมสร้างนิสัย	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย